

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Cerem sfârșitul improvizărilor... altcum improvizăm sfârșitul. — Un plan interesant. — Noua lege bancară. — O ilegalitate. — Declarațiile premierului. — Repercusiunile crizei mondiale asupra pieței noastre. — Monopolul alcoolului — Timbrul aviației. — Situația sumară a Băncii Naționale. — Un sindicat al băncilor din provincie. — Admiterea la Academia de Inalte Studii Agronomice. — *Cronica:* Bonuri de cassă ale Băncii Naționale, Concordatul Băncii Berkovitz. Banenote false à Lei 1000.

Cerem sfârșitul improvizărilor... altcum improvizăm sfârșitul.

Conferința dlui ministru Argetoianu, ținută la Dălenii de Munte, a impresionat; a dat naștere la discuții, cari vor continua încă mult timp. Acest lucru este explicabil din mai multe puncte de vedere. Mai întâiu pentru, că conferențiarul este o personalitate politică marcantă, așezată la conducerea celor mai principale ministere din actualul Guvern; apoi pentru că dl Argetoianu este cunoscut ca și un bărbat hotărât a înfăptui ceea ce și propune, un om al realităților; și în sfârșit pentru că în vederile D-sale vedem conturându-se formele viitoare ale vieții economice. — Dl Argetoianu a schițat într'un mod foarte interesant, sugestiv și original modul, cum înțelege D-sa că se va înfățișa lumea nouă. Problemele economice ale prezentului, continuă a rămâne nerezolvite. Din această stagnare izvorăsc toate neajunsurile crizei de azi, cu repercusiuni atât de multiple și diferite. — În fața acestor neajunsuri stăm neputincioși, așteptând salvatorul, care întârzie să sosească, pentru a ne scoate din vârtejul vremii. — Perspectivele dlui

Argetoianu, deși cu efecte mai îndepărtate, totuși fiindcă sunt arătate de un om cu răspundere oficială, par a fi indicarea drumului către o ieșire din impas.

Dl Argetoianu preconizează „îngrădirea, dacă nu suprimarea libertății de acțiune în societatea capitalistă”. Dsa indică drept necesitate „etatismul intens, singurul în stare a interveni cu efect pentru restabilirea echilibrului dintre producție și consumație, azi răsturnat prin o nechibzuită supraproducție”. Ar fi de arătat, că supraproducția este nu numai „un exces desordonat al libertății capitalismului”, ci este și produsul altor factori; însă cum scopul acestor rânduri este altul, renunțăm la această discuție pentru a ne reîntoarce la subiect.

Subjugarea individualismului, în folosul colectivității este baza doctrinei comunismului economic. Dl Argetoianu e de părere că acel sistem economic poate fi practicat și în sens capitalist, și de aceea etatismul capitalist, crede că se impune, drept o necesitate, care „singură ne-ar putea permite o revenire la normal”, — de care sistem ne vom putea apoi debarasa, — așa crede dl Argetoianu, — îndată ce ne vom fi atins scopul.

Nu tragem la îndoială necesitatea intervenției Statului, în aceste timpuri de generale transformări. Sistemele vechi sunt compromise, echilibrul ordinii vechi economice răsturnat și în chaosul produs domnește o zăpăceală generală. Intre astfel de împrejurări se impune o intervenție cu autoritate, pentru restabilirea unei ordini, care să garanteze dezvoltarea normală a vieții economice. Rolul direct sau indirect al Statului în această chestiune este inevitabil.

Discutabil este însă felul cum intervine Statul în astfel de chestiuni, și organele de intervenție. În țările mai înapoiate intervenția este mai ușoară pentru că controlul este foarte redus. Din pricina aceasta și greșelile sunt mai grosiere și populația suferă pe urma lor. Exemplul ni-l dă Rusia. În țara noastră, al cărei progres general este mijlociu, în asemănare cu al celorlalte țări europene, intervenția Statului este mai mult controlată decât în Rusia. Însă cum reprezentanții electorali trimiși în Parlament, — chemați să exercite controlul, — nu sunt în general elemente pregătite, nici independente, controlul ce ar urma să-l facă corpurile legiuitoare asupra Guvernelor este foarte redus. Ba de cele mai multeori nul. — Între astfel de împrejurări, după cum ne arată experiențele făcute până azi, viața economică este un obiect de experiență pe seama câtorva „economisti” și „politicieni”, cari nu înțeleg să-și armonizeze ideile și să-și coordoneze activitatea, ci unul strică, ce face celalalt. — Aceste împrejurări ne-au adus la starea de lucruri desperată de azi. — S’au improvisat atâtea experimente nefericite, cari au dat drept rezultat paralizia generală economică de azi. Vămile de export, cari au lovit dezastruos în producție; vămile de import exagerate, cari au sărăcit consumatorul, fără să fi creat o industrie capabilă de concurență; lipsa unei îndrumări chibzuite, din partea guvernelor, a finanțelor sub durata deingoladei valutare care a stărpit redusul capital financiar ce-l avem, sunt greșelile, al căror efect îl pățim. — Singuraticii miniștri de finanțe, pe cari i-am avut, și-au creat absurde teorii proprii și nu au finit să se pună de acord asupra principiilor generale de îndrumare a vieții economice, încât capriciile lor au fost bune pentru a zăpăci și a intensifica haosul, în care apoi factorii economiei și-au pierdut capul.

După aceste experiențe, azi când ni se spune că acest etatism se va intensifica, instinctiv ne trec fiori de groază și ne cutremurăm, văzând că era improvizarilor șubrede nu s’a sfârșit.

Viața politică este stăpânită de cele mai nepregătite elemente, ale vieții noastre publice. — Partidele politice sunt organizate pentru exploatarea țării în folosul

aderenților lor. — Astfel fiind etatismul practicat cu asemenea elemente amenință, să devină o primejdie a ordinii economice și sociale de azi. Continuând a improviza, în ciuda realităților economice, ne vom improviza sfârșitul actualei ordine economice și echilibrul social.

MARSYAS.

Un plan interesant

pentru asanarea debitorilor agricoli.

Mi s’a pus la dispoziție din partea unui tânăr — care deocamdată dorește să rămână anonim — o amănunțită lucrare despre chipul cum s’ar putea realiza o asanare a debitorilor agricoli, astăzi — în urma dobânzilor exagerate cu care se pot contracta credite agricole — într’o situațiune fără doar și poate desnădăjduită.

Lucrarea constă din 3 părți — și am citit-o cu luare aminte — constatând că tânărul este bine inițiat în chestii financiare-economice și s’a aprofundat în materia pe care o tratează în mod clar.

În partea primă a lucrării dă un rezumat menit a atrage atențiunea cercurilor conducătoare asupra ideii sulate de dânsul, în a doua prezintă un memoriu asupra chestiunii, — iar în a treia parte dă o schiță a unui anteproiect de lege cu o largă expunere de motive.

Socot că fac un serviciu cititorilor „Revistei Economice” și cercurilor economice-financiare interesate, publicând în Nri consecutivi elaboratul amintit.

Partea întâia are următorul cuprins pe care îl reproduc din manuscrisul pus mie la dispoziție:

„Față cu situațiunea insuportabilă a agricultorilor, ce mereu devine mai critică, ajungând limita tuturor posibilităților de aranjare, precum și din dorința de a face un serviciu țării și populațiunii ei câtă vreme mai este posibil, punem în discuțiune publică următorul plan pentru soluționarea crizei, realizabil — pentru-că este o operațiune de gospodărie internă, — eficace fiindcă descarcă pe agricultori de întreaga povară ce-l paralizează — înviorătoare, deoarece va da o nouă vitalitate întregii mișcări economice, — ce-eace dela sine înseamnă un antidot puternic în contra curentelor și ideilor subversive, care fapt nu este necesar să-l mai subliniem.

Planul prevede următoarele operațiuni expuse aci în linii generale :

1. *O instituțiune a statului, anume creată, va pune în circulațiune scrisuri cu valoare nominală, emise și garantate de stat. Valoarea totală a scri-*

surilor va fi aceea a tuturor datoriilor contractate de agricultori până la data de 1 August 1931.

2. *Scrisurile, cu valoare nominală de 20, 100 și 500 Lei, vor avea prin lege specială aceeași putere de plată ca și moneda actuală și vor servi numai pentru uzul intern; vor avea aceeași formă și vor fi executate după aceleași norme tehnice ca bancnotele oarecari și se vor numi „Lei agricoli“.*

Oricine va fi obligat a primi plata cu Lei agricoli în aceleași condițiuni și la paritate cu actuala monedă.

3. *Statul prin instituțiunea numită, se va substitui tuturor creditorilor agricultorilor, plătind pe aceștia cu Lei agricoli; el se va acoperi la rândul său prin ipotecă rangul întâiu asupra imobilului debitorului respectiv. Aceste operațiuni vor fi scutite de orice fel de taxe și timbre.*

4. *Debitorii statului astfel creați sunt obligați prin actul de ipotecă de a plăti timp de treizeci ani câte 4% (patru la sută) anual asupra totalului creanței preluată de stat.*

Excedentul de 20% în favoarea statului se va folosi pentru acoperirea cheltuielilor de administrație ale instituțiunii numite.

5. *Creditorii plătiți cu Lei agricoli vor primi numai 85% din pretensiunea lor justificată. Restul de 15% se va repartiza astfel:*

10% din care se vor scade toate restanțele către stat, comună și județ, se vor înmâna în Lei agricoli debitorului, spre a-i folosi drept capital de lucru pentru viitor, iar

5% va reține instituțiunea numită, pentru acoperirea cheltuielilor imediate de administrație și crearea unui fond pentru acordarea de imprumuturi eftine agricultorilor solvabili.

6. *În fiecare an, statul, prin instituțiunea numită, va retrage din circulațiune 3.33% din totalul Leilor agricoli emiși. Restul de 0.66% rămași din cei 4% încasați, se vor folosi cum s'a indicat mai sus, el formând cota-parte al excedentului de 20%.*

7. *Toate urmăriile pe cale judiciară și executările silite provenind din creanțe contractate înaintea promulgării legii, se vor suspenda pe timp de un an dela această dată“.*

Precum reese din cele expuse mai sus, asanarea se bazează pe concursul puterii de stat sub a cărei autoritate s'ar face pentru uzul intern, emisiune de „Lei agricoli“ cărora li s'ar impune curs egal cu moneda „Lei hârtie“ azi în circulație și obligativitatea de circulare, iar creditorii hipotecari ai debitorilor agricoli ar abziece de 15% a creanțelor lor și s'ar mulțumi în locul acestora cu Lei agricoli.

Cercurile conducătoare vor cumpăni lucrurile și vor vedea dacă această formă de emisiune nu ar influența stabilitatea „Leului hârtie“ și dacă obligativitatea de circulare a „Leilor agricoli“ în internul țării, nu ar fi primită cu resens din partea publicului.

Poate că achitarea debitelor hipotecare ale țăranilor față de creditorii lor s'ar putea efectui cu mai puțină perturbațiune a relațiilor financiare prin emiterea unor obligațiuni de stat de 5—5.50% amortizabile în decurs de treizeci ani prin sortire. Din aceste 4% ar fi rebonificate de către debitorii agricoli, iar 1—1.50% le-ar suporta visteria statului.

Punând în discuțiune acest plan se va vedea care sunt obiecțiunile și nedumeririle, ce s'ar ridica în fața lui.

În numerii viitori ai „Revistei Economice“ se va publica partea a doua și partea a treia — mai sus amintită — a elaboratului.

Sibiu, la 28 August 1931.

Petre Drăghici,
senator.

Noua lege bancară.

A ajuns, în fine, în mâinile cercurilor interesate, proiectul noiei legi bancare, numit: „Proiectul de lege pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă“.

Vom începe publicarea lui în No. nostru viitor. Cuprinde 61 de articole. Noua lege înăsprește condițiile de înființare și funcționare a băncilor și îndeosebi situația băncilor mici.

Persoanele fizice nu vor putea exercita comerțul de bancă, ei numai societățile bancare autorizate.

Mărimea capitalului social este reglementat prin lege. În orașe mai mici societățile bancare anonime sau în comandită pe acțiuni nu pot avea capital social mai mic decât Lei 10 milioane și în comune rurale mai mic de Lei 2 milioane.

Pentru înființarea de sucursale trebuie obținută autorizarea Consiliului Superior Bancar.

Membrii Consiliului de administrație trebuie să aibă acțiuni de cel puțin 1/200 din valoarea capitalului social, cari se vor depune, cu titlu de garanție, la Banca Națională a României.

Membrii Consiliului de administrație nu vor putea ocupa funcții similare la alte întreprinderi și sunt solidar responsabili pentru gestiunea lor.

Participările la beneficii sau tantiemele administratorilor, membrilor direcțiunii și cenzorilor nu vor putea depăși în bloc 8% a beneficiului, iar ale personalului se limitează la 4% din totalul beneficiului net.

De credite la societățile lor proprii, cei de mai sus nu pot beneficia.

Totalul depunerilor spre fructificare nu poate fi mai mare de șapte ori valoarea capitalului social și a rezervelor.

Băncile cari primesc depozite la vedere sau contractează alte obligațiuni la vedere sau plătitibile în maximum 30 zile sunt obligate să aibă în permanență o rezervă ușor lichidabilă de cel puțin 25% din totalul acestor angajamente — în titluri de Stat sau efecte de comerț scontabile.

Efectele primite în gaj sau depozit nu pot fi gajate sau transpuse mai departe decât numai cu consimțământul deponentului lor.

Se institue un Consiliu Superior Bancar, pentru aplicarea noiei legi și pentru supraveghierea comerțului bancar în sarcina tuturor băncilor din țară.

Consiliul Sup. Bancar poate decide limitarea operațiunilor sau și lichidarea lor.

O ilegalitate.

Ziarele din Cluj relatează despre un caz de crasă ilegalitate, comisă de organele judiciare din Cluj față de sucursala băncii „Albina“, Sibiu, din aceea localitate.

În firul cercetării ordonată de judecătorul de instrucție, împotriva dlui prof. univ. Dr. Romul Boilă, organele judiciare din Cluj, fără nici o decizie în scris, ei citând simplu pe dl D. Ghireoiaș, substitutul directorului Suc. „Albina“ din Cluj la tribunal, au cerut verbal relații, asupra operațiilor financiare ale dlui Dr. Boilă cu „Albina“ Cluj.

Dl Ghireoiaș, procedând foarte corect, conform uzului bancar, a instrucțiunilor speciale în vigoare la bancă și în sensul legii a refuzat să dea informațiile cerute, fără a avea asentimentul clientului băncii ori decizie în scris dela organele judiciare.

A fost imediat amendat cu Lei 2000 și reținut în cabinetul judecătorului de instrucție.

Liberat la intervenția advocaților incredințați de bancă cu demersurile de lipsă, judecătorul, a pretins apoi, verbal în localul băncii, dela directorul Marius Păculea, să-i pună la dispoziție registrele.

Refuzată categoric și aceasta cerere, judecătorul s'a prezentat la bancă cu forță brahială, pentru a transporta registrele cu camionul la Tribunal.

În fața acestui act de ne mai pomenit arbitrar, conducerea Suc. „Albina“ — protestând în contra ilegalității comise și pentru a evita un scandal public — a fost nevoit să cedeze și să predea registrele.

Înregistrăm faptul și ne întrebăm suntem ori nu suntem într'un stat de drept? Nu organele de

pază și de executare a legilor sunt, în prima linie, datoare să observe legile?

Protestăm împotriva unor astfel de proceduri ilegale și cari în aceste vremuri a alarmismului și nervozității pot avea cele mai funeste consecințe și pentru bănci și pentru public. Cine are în acest caz răspunderea și cari sunt sancțiunile?

Declarațiile Premierului.

Înregistrăm și noi, după ziarele din capitală, recente declarații ale prim-ministrului țării, dl N. Iorga, cătră o delegație de agricultori, ce i s'a prezentat la Constanța, pentru a-și expune doleanțele.

Sunt în adevăr extraordinare și nu este mirare că au provocat pretutindeni o enormă senzație.

Iată, ce i-a scăpat gurei Premierului nostru: „Nu plătiți datorile cătră bănci și lăsați să se protesteze polițele. Azi nici cei cari dau faliment nu mai pot fi bănuți de fraudă. Toată lumea înțelege greutățile vremurilor ce străbatem“.

Și a dat în fața membrilor delegației secretarului său ordinul:

„Mergi la București, la dl Hamangiu și spune-i, din partea mea, să dea ordin președinților de tribunale să amâne vânzările silite și să le tergiverseze“.

„În primul consiliu de miniștri vom discuta chestiunea și, până la deschiderea parlamentului, vom studia și găsi soluția potrivită“.

Iar la observarea unui delegat, că după cum s'a găsit un mijloc pentru ajutorarea bancherilor, nu s'ar putea găsi o modalitate de ajutorare și pentru agricultori, dl Iorga a continuat:

— „Banca Națională e la capătul sforțărilor sale“.

„Consilierul tehnic, dl Auboin ne-a tras o linie peste care nu putem trece. D-sa ne-a amenințat că, dacă depășim această linie, pleacă la Paris și spune că țara românească e în stare de faliment.“

„Știu că bancherii sunt neomenoși și că ei, ca persoane, s'au pus la adăpost“.

„Dl Argetoianu a venit la mine, deunăzi cu ochii înroșiți după o zi și o noapte petrecută cu jidanii Berkovitz.“

„Dacă am asanaț băncile și, vă mărturisesc că am fost împotriva acestor măsuri, am făcut-o convins de argumentul că economiile, în sumă de 27 miliarde ale deponentilor se pierdeau. Și acolo erau multe economii de oameni nevoiași“.

Enunțările acestea ale dlui Iorga sunt deadreptul enormității, — ca să folosim un termen domol pentru ele. Sunt proprii a alarma țara și

străinătatea și nici decât a fortifica înlăuntru și în afară, creditul țării, de care avem nevoie atât de ardentă.

Desmințirile încercate în jurul acestor declarații, nu desmint nimic, numai confirmă.

Premierul, răpit de temperamentul său impulsiv, și-a uitat de înalta situație de răspundere în care se găsește și a făcut o-gafă, cum, nu știm să se mai fi întâmplat vreunui bărbat de stat în activitate.

Numai de n'ar plăti-o scump țara!

Repercusiunile crizei mondiale asupra pieței noastre.

Dl C. Argetoianu, ministru de finanțe a acordat zilele trecute un interviu, în care arată ce a făcut guvernul pentru ușurarea crizei. Din acesta extragem următoarele:

Criza generală mondială — după căderea băncilor austriace, a urmat căderea băncilor germane, restrângerea disponibilităților Angliei, criza financiară din Elveția și Olanda — era natural să aibă repercusiuni și asupra pieței noastre. Creditele străine acordate băncilor noastre au fost sistate, în unele cazuri s'a cerut chiar achitarea lor parțială.

Din lipsă de numărare băncile s'au adresat B. N., care nu le-a putut veni într'ajutor, căci astfel ar fi contribuit la evadarea devizelor de cari statul are nevoie pentru achitarea plăților în străinătate. Intre astfel de împrejurări publicul alarmat a dat asalt băncilor pentru ridicarea depunerilor.

Pentru a înlătura un dezastru trebuiau:

1. Salvate băncile mari, căci insolvența unora ar fi antrenat și pe celelalte.

2. Protejați deponenții a căror economii se urcă în toată țara la cca. Lei 25 miliarde; căci unde este un plus de cca. 5—6 miliarde peste circulația monetară, țara nu este ruinată și trebuie făcut totul pentru a salva aceste economii și a reda deponenților încrederea în bănci.

Pentru a nu cauza statului nici un risc de pierdere, și pentru ca instituțiile noastre bancare să poată acționa solidar s'a creiat un sindicat al celor cinci mari bănci românești. Băncile nu participă la acest sindicat cu capital străin. Astfel s'a realizat o masă de manevră, prin disponibilități de numărare și se ușurează situația marilor bănci prin viramente de credite.

Pentru sporirea de numărare, mai este disponibil o sumă de 600 milioane Lei, care trebuia preluată de Stat dela Creditul Industrial, conform convenției și legii portofoliului imobilizat. În înțelegere cu Banca Națională nu s'a mai preluat acest portofoliu dela Creditul Industrial și s'a trecut disponibilul sindicatului bancar, care va întrebuința un reescont echivalent ca masă de manevră.

S'a mai făcut posibil încă un reescont al băncilor sindicalizate în valoare de un miliard

Lei, care se va face cu garanția Statului. Statul este acoperit și pentru acest reescont în parte prin însuși portofoliul scontat, iar în parte prin beneficiile societății pentru distribuirea tutunurilor. Aceasta este masa de manevră.

Pentru ușurarea băncilor statul răscumpără circa 455.000 de acțiuni ale societății „Steaua Română” pe jumătate preț, deoarece băncile sindicalizate au plătit până acum pentru aceste titluri Lei 1.065.000.000 — bani, pe care statul nu îi rambursează și pe cari băncile îi trec la profit și pierdere. Statul va avea deci de plătit restul datoriei băncilor, adică circa un miliard Lei, sumă ce urmează a fi plătită treptat până în 1944.

Statul devine astfel proprietarul acțiunilor și beneficiază de drepturile și de dividendul lor, iar băncile sunt ușurate în bilanțul lor cu suma de un miliard Lei pe care o mai datorau.

Pe de altă parte societăți ca Reșița, Petroșani, Astra-Vagoane, Buhuși, I. A. R. și Cujir vor putea emite obligațiuni garantate de stat în valoare totală de un miliard și jumătate Lei. Obligațiunile vor fi garantate întâi prin toată averea societăților în chestiune, al doilea de băncile cari le finanțează și al treilea de Stat, care va garanta plata cuponului. Admitând că societățile și băncile n'ar plăti nimic din aceste cupoane Statul nu riscă nimic pentru că Statul fiind aproape singurul client al acestor societăți, le dă-torează sume însemnate pentru furniturile făcute și prevede în fiecare an sume însemnate și ele pentru furnituri în curs.

Toate aceste sume reprezintă mai mult decât valoarea totală a obligațiunilor. Prin aceste operațiuni, societățile, vor putea vărsa băncilor, peste un miliard Lei.

Prin totalizarea tuturor acestor sume se poate vedea lesne situația generală a activului băncilor care se ameliorează cu circa Lei 3,600.000.000.

Prin alte operații de trezorerie, se poate spune că Statul mobilizează prin creditul său o sumă rotundă de 4 miliarde Lei. Această sumă este suficientă pentru a pară toate greutatea momentului cu o singură condiție, dar care e esențială și anume, ca eforturile Statului, Banca Națională și Sindicatului bancar să fie ajutate de opinia publică și de efortul tuturor inițiativelor individuale.

Stabilizarea să nu îngrijoreze pe nimeni. Situația Băncii Naționale a rămas în totul neatinsă.

Proporția stocului metalic nu s'a coborât în tot timpul crizei sub 38 la sută, atunci când conform condițiilor de stabilizare proporția e de numai 35 la sută. Lucru îmbucurător: în tot timpul acțiunii de retragere a depozitelor nu numai că nu s'au cerut devize la Banca Națională, dar au intrat devize la institutul nostru de emisiune în așa cantitate încât proporția stocului metalic de care vorbim mai sus s'a mărit în timpul crizei cu 1/2 la sută. Se poate afirma, că azi moneda românească este una din cele mai solide din Europa.

Monopolul alcoolului.

Noul regim, adecă regimul de monopol preconizat prin proiectul de lege al guvernului, cuprinde spiritul și băuturile spirituoase distilate.

Prin acest proiect de lege se monopolizează de Stat spiritul din cereale, spiritul din vin, țuica, rachiul de drojdie, de tescovină, de vin și în genere toate alcoolurile fabricate pe cale de distilațiune.

Dinul și berea nu intră în monopol. Vânzarea lor se va face în condițiile regimului de azi.

Monopolul alcoolului va fi un monopol de producție și de desfacere.

Acest monopol urmărește două scopuri principale:

a) Comerțul, pe seama Statului, a spiritului și băuturilor spirituoase distilate, și

b) Dezvoltarea industriei fructelor și îmbunătățirea culturilor de pomi.

Prin noua organizare se tinde la concentrarea fabricației spiritului din cereale, în interesul controlului, la un număr mai mic de fabrici, față de cel de azi.

Fabricația țuicii și a celorlalte rachiuri din fructe se va face de preferință la distilerile sistematice ale cooperativelor de cultivatori de livezi de pomi și vii.

Ea se va mai face și la distilerile ambulante sau stabile ale administrației monopolului.

Până la înființarea acestora fabricația țuicii se va face în condițiile regimului actual.

Treptat cu înființarea distilerilor cooperativelor sau ale monopolului, cazanele existente vor fi răscumpărate de administrația monopolului.

Cantitatea de spirit și băuturi spirituoase distilate cu destinația pentru băutura este limitată.

Ea nu poate trece de 4500 vagoane (450.000 Hl.) anual.

La fixarea acestei cantități maxime s'a avut în vedere ca ea să fie sub consumul normal de alcool din trecut.

Cantitatea de 4500 vagoane alcool se va procura dela producători, de administrația monopolului.

Această cantitate va fi formată în general:

a) Din întreg stocul de țuică produsă în livezile de pruni existente;

b) Dintr'un lot de spirit de vin, până la odată și jumătate cantitatea dată în consumație de fabricile de spirit din vin în anul curent, iar

c) Restul, până la concurența cantității indicate, se va completa cu spirit din cereale.

Condițiile în care monopolul își va procura țuica și spiritul dela producători sunt expuse la Cap. VI. de sub titlu II. din proiectul de lege.

Vânzarea rachiului de monopol se va organiza treptat în așa condițiuni, încât să se ajungă vânzarea în sticle închise.

Vânzarea țuicii și a rachiurilor de monopol cu amănuntul se va face prin debitele existente sau prin debitele înființate de administrația monopolului.

Fondul pentru industrializarea fructelor și îmbunătățirea culturilor de pomi și vii se va constitui treptat prin prelevări din beneficiul net anual al Monopolului.

Acest fond este menit să ajungă cu timpul până la un miliard de Lei.

Intervenția Statului pentru îmbunătățirea culturilor de pomi și vii se va localiza numai în regiunile dealurilor, adică în regiunile recunoscute proprii pentru asemenea culturi și cari vor fi delimitate oficial de Ministerul de Agricultură.

Concomitent cu anteproiectul monopolului alcoolului, Ministerul de Finanțe a întocmit și un proiect de lege pentru vin și bere cât și condițiile de debitare.

Timbrul Aviației.

La 4 Aprilie a. e. s'a promulgat legea pentru crearea fondului național al aviației, publicată în Monitorul Oficial No. 83 din 9 Aprilie 1931, publicare rectificată în Monitorul Of. No. 103 din 6 Maiu 1931.

Domnind în unele părți oarecare nesiguranță asupra aplicării acestui timbru, dăm în cele următoare câteva indicațiuni practice.

Prin noua lege cu începere de 15 Maiu a. e. se introduce un timbru mobil numit „Timbrul Aviației” ce se va aplica diverselor acte, și anume:

Art. 1. Sunt supuse la timbru de 0.50 bani cărțile postale și imprimatele, în afară de ziare și reviste cari sunt scutite.

Art. 2. Sunt supuse la timbru de 1 Leu: scrisorile, cărțile postale ilustrate, și în genere toate petițiunile adresate autorităților publice ale Statului; biletele de călătorie C. F. R. și biletele interurbane de autobuze.

Art. 3. Sunt supuse la timbru de 2 Lei: telegramele, mesageriile, actele prevăzute în Legea timbrului la art. 4. până la art. 14 inclusiv (fiind exceptate petițiile adresate autorităților publice ale Statului și impuse prin art. precedent), acțiunile societăților anonime, cambialele, cecurile, facturile, polițele de înregistrare, biletele de intrare la spectacole.

Conform rectificării din Monitorul Oficial No. 103 din 6 Maiu a. e. sunt a se timbra cu 2 Lei timbrul aviației: actele de împrumut, declara-

rațiile referitoare la convenția de dobânzi introduse în baza legii contra cametei, diversele certificate pentru impozit sau în alt scop, procurile, acreditivale, ordinele de plată, extrasele de cont, borderourile, chitanțele, protestele cambiale, precum și toate actele de procedură dela Tribunale.

Registrul-Jurnal este a se timbra pentru fiecare filă cu începere dela 15 Maiu a. c. cu câte 2 Lei timbrul aviației aplicându-se aceste timbre — după uzul băncilor mai mari — pe prima pagină bianco a registrului anulându-le cu stam-pila institutului, bineînțeles, notându-se motivul aplicării timbrului.

Pentru depunerile spre fructificare se aplică timbrul aviației de 2 Lei (cum obișnuiesc băncile mai mari) — pe livretele de depuneri, anume, la depunerile noi atunci când se emite libelul, iar la depunerile vechi, când se prezintă libelul. Timbrul se plătește, bineînțeles, în sarcina partidei.

S. N.

Situația sumară a Băncii Naționale.

Banca Națională și-a publicat, situația sumară pe săptămâna dela 8 la 15 August, adică din săptămâna de agitație pe piața noastră financiară. Urmele sunt ușor de văzut. Din cauza aglomerării deponenților la ghișeurile unora din bănci și a intervenției Băncii Naționale, re-scontul a crescut cu peste un miliard și o sută de milioane Lei, ajungând la o cifră totală de aproape douăzeci și unu miliarde. E un nivel neatins de mult, căci e vreme îndelungată de când lichidațiile băncilor și mai ales, lipsa de afaceri de pe piață, a restrâns apelul la Banca Națională. Raportul stocului de acoperire la angajamente a suportat destul de ușor acest spor de emisiune. El se menține încă peste nivelul prevăzut de legea de reorganizare a Băncii Naționale, votată cu prilejul stabilizării.

Dăm mai jos principalele conturi ale situației sumare pe ziua de 15 August:

Circulația fiduciară, din nou în creștere, trece dela 19 miliarde 688 milioane 728.705 Lei la 20 miliarde 848 milioane 175.880 Lei.

Celelalte angajamente ale Băncii sunt în scădere, dela șapte miliarde 437 milioane 966.048 Lei la șase miliarde 852 milioane 427.308 Lei. Cum stocul de aur al Băncii e de zece miliarde 535 milioane 735.714 Lei, din care:

Aur în România 5 miliarde 776 milioane 698.917 Lei.

Aur liber în străinătate 3 miliarde 114.469.492 Lei.

Devize un miliard 644 milioane 567.305 Lei. (dela un miliard 562 milioane 300.269 Lei) reese că;

Raportul stocului aur la angajamente e de 32:10 la sută (32:77 la sută la 8 August). Iar raportul stocului total de acoperire la angajamente e de 38:03 la sută (38:53 la sută la 1 August).

Portofoliul scontului a crescut în proporția uncării circulației. Dela nouă miliarde 971 milioane 382.891 Lei s'a urcat, în urma cererilor de scont de cari am vorbit mai sus, la unsprezece miliarde 16 mil. 337.704 Lei.

Avansurile pe titluri 635.229 772 Lei.

Datoriile statului neschimbate la trei miliarde, 484 milioane 560.893 Lei.

Avansurile temporare făcute tezaurului: două miliarde.

Celelalte conturi neschimbate sau cu diferențe fără însemnătate.

Scontul: opt la sută, lombardul nouă la sută.

Un sindicat al băncilor din provincie.

Ziarul „Argus“ din capitală aduce următoarea știre: La Banca Națională s'au urmat tratative pentru căutarea unei posibilități de ajutorare a băncilor din provincie și mai ales a băncilor din Ardeal.

Din capul locului, trebuie să arătăm că piața financiară din Ardeal s'a liniștit, după o perioadă de nervozitate, asemănătoare ca aceia prin care a trecut piața bucureșteană.

Ceiace se urmărește e numai consolidarea unora din băncile din provincie prin constituirea unui sindicat identic cu acela al băncilor din București.

Băncile din Ardeal pot fi grupate în trei categorii:

Băncile maghiare sunt grupate în Sindicatul Băncilor din Ardeal.

Băncile germane cu Revisions-Verband-ul lor și

Băncile române grupate în sindicatul „Solidaritatea“.

Toate aceste grupări s'au constituit cu ani înainte nu cu mult după încheierea tratatelor de pace(!?).

Tratatul următor e la Banca Națională privesc numai băncile din grupul Sindicatului Băncilor și al Revisionsverband-ului, deci institutele germane și maghiare.

În cursul tratativelor s'au înaintat tablouri amănunțite de tot activul și pasivul băncilor.

Banca Națională a fost informată de garanțiile pe cari le oferă băncile pentru asigurarea creditelor.

Tratativele, precum și rezultatul, la care s'a ajuns n'a fost comunicat presei.

Delegații au plecat ieri din București ca să informeze băncile despre situație și despre răspunsul Băncii Naționale.

Admiterea la Academia de Inalte Studii Agronomice.

Învățământul la Academia de Inalte Studii Agronomice din București este de grad universitar. El cuprinde două părți: învățământul agronomic general și învățământul de specializare.

1. Învățământul agronomic general este de cinci ani, dintre care un an preparator, trei ani de studii teoretice cu lucrări de laborator și aplicațiuni și un an de practică agricolă.

Pentru înscriere se cere diploma de bacalaureat, actul de naștere și recipisa de plata taxei de înscriere de 500 Lei, care se plătește la casieria Academiei. Cererile de înscriere se primesc până în seara zilei de 12 Octombrie a. c.

În anul 1931—1932 sunt vacante 100 locuri din cari: 10 locuri de bursieri, 10 locuri cu locuință gratuită și 80 locuri pentru externi.

Candidații pentru bursă sau gratuitate în cămin vor arăta aceasta în cererile lor și vor mai alătura un certificat de cetățenie română și un certificat de paupertate din partea percepției respective.

Spre a fi admiși la Academie toți candidații trebuie să se prezinte la concurs. Concursul pentru admitere începe în ziua de 16 Octombrie a. c., și constă dintr'o probă scrisă și una orală din următoarele materii: 1. Algebră, geometrie, trigonometrie; 2. Fizică și chimie; 3. Geologie și mineralogie; 4. Botanică și zoologie, după programa cursului superior de liceu.

Primit zece eșiți la clasificare și lipsiți de mijloace vor fi bursieri, după care urmează încă zece cu locuință gratuită și cămin. Ceilanți studenți pot locui în cămin cu plată.

Studenții cari locuiesc în cămin vor depune o cauțiune de 500 Lei la intrarea în cămin și vor aduce 4 cearceafuri (2 de 2.25/1.40 și 2 de 2.50/1.90) 2 fețe de pernă (0.80/0.60) și o plapomă culoare păr de cămilă.

2. Învățământul agronomic de specializare este de un an. Solicitatorii trebuie să posede diploma de inginer-agronom și să achite taxa de înscriere de 1000 Lei.

Acest învățământ cuprinde următoarele grupe: 1. Agro-fitotehnică cu științele naturale. 2. Zo-

otehnică. 3. Economico-rurală și Cooperație. 4. Chimico-agronomică și Tehnologia agricolă. 5. Geniu rural și 6. Diticolă, horticolă și silvică.

Pentru cei cari vor să se dedice învățământului agricol se predă și psihologia, logica, pedagogia teoretică și aplicată, inclusiv practica pedagogică.

Pentru obținerea titlului de doctor candidatul trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

a) Să fi obținut titlul de inginer-agronom sau un alt titlu echivalent.

b) Să fi lucrat timp de cel puțin doi ani sub direcția unuia din profesorii titulari ai Academiei, făcând cercetări agricole.

c) Să prezinte o lucrare originală și de valoare asupra unui subiect.

Taxa de înscriere la doctorat e de 1000 Lei.

Celelalte informațiuni se pot lua zilnic dela Academia de Inalte Studii Agronomice din București, Bulevardul Mărăști.

CRONICA

Bonuri de cassă ale Băncii Naționale. Banca Națională a României a hotărât să reia emiterea de „Bonuri de cassă” cu dobânzi.

Deocamdată se face o emisiune de un miliard Lei, care va putea fi mărită pe măsura cererilor.

Băncile cu numerar lichid pe care îl țin în cassă fără să producă, îl vor putea depune la Banca Națională pe termen de 60 zile, contra acestor Bonuri de cassă cari vor purta o dobândă de 6%.

În caz când Băncile cari au depus prisosul de numerar la Banca Națională vor avea nevoie de bani, vor putea scosta Bonurile de Cassă cu 7 la sută pe an, adică cu unu la sută peste dobânda ce au primit-o.

*

Concordatul Băncii Berkovitz. Tribunalul a amânat din nou pe 31 August a. c. pronunțarea în chestiunea concordatului acestei bănci și anume la cererea firmei și pentru motivul, că tratativele între bancă și Banca Națională a României încă nu sunt terminate.

*

Bancnote false de à Lei 1000. A fost prinsă la Cluj o bandă de falsificatori de bancnote à Lei 1000. În cimiterul central s'au găsit ascunse într'o cutie de tînichia 560 de astfel de banenote, deci în sumă de Lei 560.000.

Falsificatele sunt ușor de recunoscut. Hârtie mai groasă, mai dură, desenele nereușite. Literele tipărite inegale și semnăturile rău imitate.